

En social tolk – vad är det?

Maria Sandberg arbetar numer som social tolk. Här berättar hon hur det kommer sig och vad hon gör. Först en definition: vad gör en social tolk? Jo, det är en person som stödjer och översätter sociala situationer och medlar mellan olika perspektiv. Alltså en som skapar konstruktiva möten.

Som förälder har jag fått vara social tolk för min son under hans uppväxt. Tillsammans med en annan mamma har jag sedan ett par år försökt att formulera vad det innebär också ur ett mer professionellt perspektiv. Nu har jag uppdrag som bl a social tolk för en kommun och intresset för den här typen av insatser växer, berättar Maria.

Här förhistorien till det uppdrag som social tolk som jag fick i somras:

Jag är forskollärare och specialpedagog och har en son som fick diagnosen Aspergers syndrom våren innan han skulle fylla 7 år. Året därpå gick jag med i Föreningen Autism i Västerbotten. 1996 valdes jag till vice ordförande och kontaktperson här i Västerbotten, och har sedan dess fortsatt min aktivitet inom handikappväsendet, främst här i Umeå.

Som kontaktperson i föreningen i Västerbotten får jag kontakt med många människor som vill ha råd och stöd när det gäller dem själva eller nära anhöriga.

I somras ringde en mamma och ville ha råd och stöd angående sin son med Aspergers syndrom. Under vårt tredje samtal så undrade hon om jag kunde vara kontaktperson för hennes son. Hon beskrev att det gällde att under samtalen med olika myndigheter få dem att förstå vilka behov hennes son har utifrån sin funktionsnedsättning.

MED PÅ ELEVVÅRDskonferenser

Det låter som ni behöver en social tolk, svarade jag och sa att om hon kunde ordna med ersättning för min insats, så gjorde

jag det gärna. Hon fick det sanktionerat hos biståndshandläggaren i Vännäs kommun.

Sedan dess har jag suttit med på elevvårdskonferenser på skolan, i samtal med socialtjänsten, i samtal med BUP när det gäller situationen i den här familjen.

Eftersom det inte finns någon insats i LSS-lagen som stödjer socialtolksinsatsen, så kommer jag att arvoderas som kontaktperson och ledsagare, med tillägget att jag har uppdrag som social tolk.

SVÅRT ATT FORMULERA BEHOV

Länge har det varit svårt att få till stånd LSS-insatser som motsvarar de behov personer som hör till våra grupper har. Problemet har bland annat varit att personerna själva ofta har svårt att formulera sina behov på ett sätt som myndigheterna förstår. I vissa fall har andra gått in som hjälp och tolkat brukarens behov, det vill säga varit sociala tolkar i samtal med olika myndigheter.

Vi vill formalisera den här typen av insats och säga att en social tolk är en person med specialpedagogisk kompetens som översätter brukarens behov till konkreta pedagogiska mål t ex när individuella planer ska upprättas. Det är viktigt att den sociala tolken har kunskap och insikt om funktionsnedsättningen och dessutom har pedagogisk kompetens.

I framtiden hoppas jag att den här insatsen kommer att ingå i den nya reviderade LSS-lagen. Förslaget kommer vi att sända vidare till Socialdepartementet och vi hoppas att vi får gehör. Fram till dess är det bra att vi informerar, diskuterar och efterfrågar socialtolksinsatser, så att myndigheter med flera förstår hur viktig denna insats är och att den behövs.

I dagsläget har ett projekt som heter »Liv och Hälsa« startat här i Västerbotten och projektledarna har siktat inställt bland annat på att utveckla socialtolksinsatsen. **TEXT: MARIA SANDBERG**

**Ordförande och kontaktperson,
Autism- och Aspergerföreningen Västerbotten**

FOTO: ANNA-KARIN DRUGGE